

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц. за трипутъ. № 115.

Сунцу на истоку.

Ено с' рађа сунце мило,
Већъ хоризонтъ румень кружи —
Зраке сипа, горе злати,
Да у мраку светъ не тужи!

И доста е таме было,
Доста црний мракъ е влад'о;
Зато грани сунце мило,
Брѣ те свакиј чека радо.

Ал' и Срба ты озари,
И топлимъ га огрей жаромъ
Србску земљу ты весели
И разнѣжи твоимъ чаромъ.

Брѣ дуго си Србу зашло,
Четиръ века Теб' небяше,
Четиръ века Срб' е пишт'о
Докъ се ланци разковаше.

На Косову како зађе,
Да негледашъ завистъ клету,
Едва съ нашимъ роди с' векомъ
И яви се Србскомъ свету.

Зато сада кадъ се рађашъ
И у твојој являшъ слави,
Дуго сѣй Србскомъ роду,
Да с' Косово заборави;

Па млађаномъ Србству опетъ
Зора среће да засвети,
Срби сложни да покажу
Да јоштъ славни могу бити.

Милутићъ П. Стојановићъ.

Претенъ Господина Жарковића.

(Продужено)

22.

Јутрена румень сунца обасяла е собу, и гранѣ дрвета у башти бацало е прѣтну сенку на прозору собе кадъ се господинъ Жарковићъ пробудио.

Јачно е за њга већъ доцне было. Онъ е радъ было са зоромъ кући вратити се. Старый парохъ, коме е онъ леђа окренуо было, спавао е, али као што се чинило, нешто немирно.

Господинъ Жарковићъ да му се не бы морао извинјавати, ктео е измаћи, а да га онъ и неосети; но у тай ма' дуовный пастиръ у спаваню баци свою руку на плашљивогъ Жарковића, и то башъ на вратъ. И ту остаде та рука непокренута, тешка као олово. Господинъ Жарковићъ мал' се неудади.

Нѣ ово првина, што напомињмо, да е врло велико и њжно благообразіе најглавнија мана господина Жарковића. Другиј бы на њговомъ месту попину руку безъ оклевана са себе скинуо и њој надлежну границу показао; — али онъ то неусуди се учинити.

Полагацко и да се неосети, подобно сказальки на сату, желіо е извући се исподъ ове руке. И то му е доста и испало за рукомъ, иако га е у два ма'а шкрипанѣ старогъ дрвеногъ кревета яко поплашило было, да неће спаваоућегъ пробудити. Али кадъ е онъ већъ на по пута у томъ быо, и десну ногу већъ почео спуштати на земљу, мораде одъ тога одустати. Њга поче опетъ носъ голицати, и то тако яко, да се едва могао уздржати, да само онако гласно, као што му е у обичаю было, не кине. Но съ тога е опетъ было ячий потресъ целога тела њговогъ, да се савъ креветъ потресао, као кадъ бы се срушио. — Свештеникъ морао се одъ тога пробудити, али господинъ Жарковићъ у овој новој неприлици, учини се да спава.

Занста се свештеный комшія мало промешкоља, али му рука остаде на **Жарковићевомъ** врату, па се опетъ утиша, као да се ни макао нѣ. Више шта ни господињ **Жарковићъ** желіо нѣ. **Жмурећи** остао е онако немачући се на кревету, и размишљавао е међутимъ о догађаима ючерашнѣгъ дана, о томе, како му прстенъ за рукоу изишао нѣ, о самоћи на брежуљку ономъ у шуми, и о страшној ноћашњој грмљавини.

Докъ е ове ноћи мало проспаво, и мисли су му се яко измениле. Нѣ быо садъ онако рѣшителанъ као синоћъ. Фантазіе оне изчезле су; и садъ е имао праву дѣйствителность предъ очима.

Видіо е садъ, да ће се морати господињу **Любибратићу** изяснявати, зашто му юче нѣ дошао; — а да ће се по свямъ селима ове долине дуго приповедати нѣговъ прстенъ, то е за известно и неизбежно држао. Стрещіо е наново, кадъ е помисліо, какве јоште непритности очекивати има; бою се, да га и кућани нѣгови не изсмевају, и съ тога бы желіо быо, да е одъ юче, не една ноћъ, него да е читаво столѣтіе прошло. Као да му ђаво на уво шапну, паде му на паметь, да на дальный путь иде, тобожъ збогъ преважны и одлаганя петрећи послова, коє ни самъ нѣ знао какви су. Одтуда бы, мисліо е, могао извести извиненѣ збогъ ючерашнѣгъ нѣговогъ изостанка; писмомъ бы онъ господињу **Любибратићу** тако лепо описао свою итню, да бы му онъ морао веровати. Па и самой **Христина** могао бы чувствително писмо написати. Она бы га прочитала, съ великомъ тугомъ опетъ читала и одъ свегъ срца желела, да се одсутствующій скоро кући поврати. О каква утѣха! Господињ **Жарковићъ** благосиляше досетку ову; и лютіо се на самогъ себе, што нѣ раніе, што нѣ јоштъ юче кренуо се на путь.

Међутимъ докъ е онъ размишљавао, кудъ ће и како ће, и крозъ што ће ићи? — докъ е онъ себе представљао међу непознатимъ людинама, и у страномъ месту, гди ће яко тужити за своіомъ домовиномъ, и едва чекати да се поврати у свой милый завичай, красну ову долину, — докъ е представљао себи радости, коє ће уживати приликомъ овогъ свогъ повратка — и докъ е онъ све поедине случаєве нѣговогъ наново састанака најживљомъ боіомъ описывао: — зазвони му у еданма странный гласъ у ушима: „Ахъ Боже!“

То нѣ быо мужкій гласъ. Господињ **Жарковићъ** мисліо е, садъ ће душу испустити. Онъ неменяюћи свогъ положеня, отвори очи и одма ий обори доле. У соби нѣ было никога. Парохъ е као и досадъ лежао покрай нѣга мирно; али овакій сладкій, анѣлскій гласъ нѣ занста изъ парохова грла излазіо.

23.

Тиштаюћа, много пута споменута рука повуче се садъ натрагъ. Свештеникъ обрну се на другу страну. Кадъ се рука повлачила испредъ нѣговы очію, као да е господињ **Жарковићъ** примѣтіо, да е она бела, мала, и они вѣжни прстићи, тешко да ће быти каквогъ духовногъ пастира. Желећи се о истини уверити, а боѣни се опетъ да што опасно неизнаѣе, съ великимъ

страомъ полагацко устаде съ кревета, да свога сусѣда са стране погледи.

Шта е видіо? видіо е лепо женску главу съ окренутимъ одъ нѣга лицемъ, на којој се као снегъ белила танка одъ платна капа, исподъ коє се преко рамена нисцупштена видила плава коса. Непозната нѣ своє свечано руво ни свукла была, него е онако лепо обучена на кревету лежала, и као да нѣ мислила, да ће овде целу ноћъ преноћити морати. —

Нема веће неволь одъ ове, што га е садъ снашла.

Садъ лаку ноћъ мой плане путованя! —

Садъ ко бы га застао, ко бы га изъ ове собе излазећа видіо, тай бы о нѣму зло мисліо и просуо бы о нѣму такве речи, коє за нѣгово лепо име не бы найпробитачнѣе были. А кадъ јоштъ и господињ **Любибратићъ**, **Христина** и цело сродство нѣгово о томе чує, шта ће они мислити. „За то ли онъ юче не дође на прстенъ!“ рећићеду: „Садъ нека гледа, како ће ту лягу са себе спрати!“

И при свой невинности своіој, осећао е господињ **Жарковићъ**, да га яко савестъ узнемирава. Мнима ова погрешка оцрњавала га е тако яко, да се онъ, ма шта чиніо, оправдати нѣ могао. Онъ, човекъ скроманъ и добродѣтелианъ, коме бы свакій отаць свою вѣръ слободно поверити смео, лежао е овде на едномъ кревету, Богъ зна съ којомъ и съ каквомъ женомъ или девојкомъ! Ништа ту не бы помогло протестиранѣ и виканѣ, што е поштарка нѣму собу погрешно показала; а заръ бы се могао извинити, кадъ бы признао, да е самъ погрешіо, и у ову собу, место у парохову ушао. — Све е садъ доцне было. Онъ као честить человекъ нѣ желіо, да га светъ за больгъ држи, него што е, али му и то нѣ мило было, да га држи, да е горый него што е.

Па была ова женска лепа или ружна, кодъ коє е онъ ноћъ ову провео — шта бы она о нѣму мислила и рекла, кадъ бы се пробудила и видила кодъ себе човека непознатогъ?

Господињ **Жарковићъ** на руку подбоченъ, укрутіо се быо као кипъ какавъ, и упрѣо е быо очи у ово привићенѣ, немогући ни на што, што бы пристояло, рѣшити се

„Заръ самъ я роћенъ само на мою несрећу?“ уда-онъ у себи тежко.

У томъ се пробуди спавачица, онако дремовна подиже се ослањаюћи сена руку и зачућено погледа човека предъ собомъ; а господињ **Жарковићъ** . . . шта бы онъ садъ дао, да су у тай ма' анѣли съ небеса затрубили и страшный судъ огласили, и да се тада у исто време и небо и земля у пропасть сурвала! . . . та спавачица была е **Христина**, коя га е плавимъ окомъ гледала укочено.

(свршиће се)

У Ликови изъ дружтвеногъ живота.

Господична Марсъ, една прослављена позоришткиня (актерка) у Паризу, приповѣда слѣдуюћий случай кои се нѣой догодіо:

„Едно ютро“, вели господична Марсъ, „падне ми на умъ, да протумарамъ у шетню крозь Паризъ. Я се у итнѣи обучемъ, доручкуемъ, и отидемъ одъ куће. Была самъ обучена врло пазљиво и богато, као годъ да се спремамъ за какву важну посѣту. Тако обучена ућемъ я у еданъ омнибусъ (фіакеръ, у комъ могу многи сѣдјати). Цѣло ово мое путничко увеселеніе коштало ме 6 суа (60 пара). Я викнемъ кондуктеру: „Терай къ Бастили!“ Почемъ самъ се већ посадила на платѣно мѣсто, я се обазремъ унаоколо, да промотримъ мой комшилукъ. Я самъ сѣдила између две дебеле го-спе, кое су велику часть омнибуса обимомъ своимъ запремили. При свемъ томъ, што быяше лепо време, имаѣше свака одъ нѣи по еданъ грдный штитъ (амрелу) одъ црвене памучне матеріе, кои 6 служіо нѣіовомъ неокретномъ тѣлу као штапъ. Мало далъ сеѣау два любителя веселогъ позоришта (комедіе), и быяу се занели у књижеванъ разговоръ и претресанъ последнѣгъ изиграногъ комада. Юштъ мало далъ пружила 6 една паризка кавиперка свою лепу формаству ногу, да побуди удивљѣнъ околоседећи. Юштъ подаль быяше красанъ еданъ младић, калфа галантерійске трговине, и поредъ нѣга юштъ неколико особа нижегъ реда. Найпосле бацямъ погледъ на лице, кое 6 башъ према мени сѣдило, а то быяше еданъ человекъ одприлике 60 година старъ, и имао 6 врло лепе и правилне черте лица. Нѣгова рука быяше преко мѣре нѣжна и бела; и ясно се видало, да 6 она предметъ особите неге. Но нѣгово одѣло нѣ ни найманъ одговарало племенитомъ нѣговомъ изгледу. Ово се састояло изъ едного отрцаногъ сигавогъ капута, шешира, кои 6 дугимъ временомъ одъ сунца и кише поцрвеною, далъ изъ едне муселинске плаве вратне мараме, коя 6 сасвимъ немарно везана, и найпосле изъ сасвимъ половны, црны панталона, кое су едва допирали до грубы чизама съ дебелымъ окованымъ ѣономъ. При томе быяше нѣгова кошуля одъ найфиніегъ платна.

Кои ли 6 овай человекъ? Я незнамъ, зашто самъ се за нѣга толико заузела; но цѣла моя пажня сасредоточена быяше у нѣму. Онъ извуче изъ капуга едну пре-красно извезену мараму одъ финогъ батиста, коя 6 на краю имала едну малу круну. За каквогъ профессора чиняше ми се нѣговъ изгледъ сувише светскій. Я самъ га дакле држала за едного пострадавшегъ племиѣа, кои 6 у своме саданѣмъ полагаю изнео на видикъ тако смешно сповѣнъ бѣде, разкоштва, (луксуса) и немарности.

Наеданпутъ запыта кондукторъ омнибуса по обичаю цѣло дружтво: „Ели свакій свое мѣсто платіо?“

Сви мануше главомъ, да су платили.

„Еданъ одъ госпоне юштъ нѣ платіо!“

Сви умукоше. Я се обазремъ свудъ унаоколо. На ничіемъ лицу нисамъ могла примѣтити какову годъ забуну.

„Госпоне, еданъ одъ дружтва нѣ юштъ платіо!“ рекне кондукторъ мало яснѣ и рѣшителнымъ гласомъ.

У тай ма бацямъ я погледъ на предписаногъ чудноватогъ человека, кои 6 према мени сѣдіо. Онъ быяше очевидно збуѣнъ и тражіо 6 съ некимъ немиромъ и сумнѣномъ по цеповима, и заруменивши се одъ стида рекне затимъ умилятымъ и благимъ гласомъ: Вы имате право, я нисамъ платіо, я самъ кесу съ новцима заборабіо.“ — Сви су упрли погледъ съ некимъ любопытствомъ на нѣга.

„Шта? кесу съ новцима заборабіо?“ викне кондукторъ съ опоромъ суровошчу.

„Немойте се узнемиривати, пріятелъ!“ — одговори старый господинъ сасвимъ ладнокрвно и са присутвомъ духа — „я ѣу вамъ послати новце у вашу канцеларію!“

„Я за то већу да знамъ!“ викне кондукторъ, бацивши подсмевательный погледъ на жало стный капуть нѣговогъ путничкогъ госта — „кадъ се у омнибуль седа, мора се имати при себи новаца!“

Старый господанъ одговори на ове безобразне и увредителне рѣчи са презрителнымъ погледомъ.

„Но, обѣте ли сиѣи съ кола?“ — продере се раздраженный кондукторъ. У колима зачуе се жуборъ. Она два звекана, кои су се разговарали о театру, увеселявали су се забуномъ свога сапутника; а я сво остало дружтво смешило се, и нико се нѣ сѣтіо, да овоме тако пониженомъ человеку у помоѣ притече. Овай найпосле устане са свога мѣста, да сиѣе съ омнибуса. У тай ма пружимъ му я мою кесу съ новцима, съ молбомъ, да се нѣоме послужити. За еданъ тренутакъ стааше онъ удивљѣнъ. Онъ ме сматраше пазљиво и нѣгово орлово око кушало 6, да ме крозь густу и тавну завѣсу (валь) позна и ликъ мой упамти. Онъ се тихо и едва примѣтито насмеши; я нисамъ знала, како ѣу ово смешенъ толковати. Онъ прими мою незнатну понуду, као едну просту учтивость, и благодарѣи ми съ учтивымъ и ладнымъ гласомъ, кои га 6 издавао, да 6 человекъ одъ света, врати ми мою кесу патрагъ. Смешѣи се обори онъ погледъ свой къ земљи, и избегавао 6 зацѣло време путованя, да ме погледа у очи. На бульвару Сен-Дени заустави онъ омнибусъ, поклони ми се, сиѣе доле, и за кратко време загуби се у улици „Ри-де-Клери.“

У моимъ салонима быо 6 оно истовече чудноватый овай догаѣай мога првогъ путованя на омнибусу, главный предметъ говора я живостногъ претресаня. Сви су се трудили погодити и дознати, кои ли ѣе были тай господинъ у отрцаномъ капуту, и сви су еднотласно были тога мышљѣна, да ѣу я зацѣло о нѣму юштъ што чути! Сутраданъ добьемъ я на даръ едну предивну путничку кутию (за ситне ствари одъ вредности), на којой стааше златомъ искиѣена почетна слова мога имена. Еданъ служитель донео 6 исту, и предао ю 6 моме вратару безъ икакве далъ препоруке. На дну овогъ скупоценогъ сандучета были су брижљиво увіены — 6 суа. Писма не быше никаквогъ; само простъ надпись: „Господична Марсъ.“ То быяше доиста сувишна захвалность!

Година е дана протекла после овогь догађаја, и ја самъ га већ давно была заборавила!

Едно вече догодя ми се при повратку изъ театра несрећа, да е по поледници еданъ коњ поклизнуо и пао. Осовина се сломив, и ја се томъ приликомъ доста јако повредимъ; мое е положонѣ было врло незгодно; ерѣ то е было око поноћи, воздухъ бивше веома ладанъ и магла тако густа, да се прстѣ предъ очима немогао видети. Проклинући овај незгодный случай, уватимъ се за руку, која ми е у кола пружена, да ми помотне при силазению. Но наскоро затимъ увидимъ ја, да самъ се преварила.

„Овамо! На ову страну, Господична!“ рекне ми еданъ странъ човекъ, кога гласъ пакъ чиняше ми се познати.

„Куда ме водите Вы?“ запитаъ ја, узтежући се да поћемъ.

„Само неколико корака одавде. Айдете са мномъ, и немојте се плашити. Вы ћете се одма избавити изъ овогь досадногь положеня.“

Ја се до душе нисамъ имала чега бојати; мои су служители были око мене, и могли су сваку мою рѣчь чути. Ја самъ дакле слѣдовала моме непознатомъ и услужливомъ пратиоцу, у надежди, да ће ме онъ одвести до каквогь фјакера, и да ће се тиме нашъ поноћный састанакъ окончати. И доиста доћосмо мы до едны кола, која самъ ја држала за фјакеръ. Мой пратиоцъ отвори врата, и ја сѣднемъ у кола, радостна што самъ се ослободила неприятногь леденогь ноћногь воздуха.

„Господине“, рекнемъ ја непознатомъ, „ја самъ вамъ за указану ми услугу врло обвезана, и зато вамъ срдечно благодаримъ.“

У истый паръ хтела самъ ја врата одъ интова затворити, но непознати не даде, већ се попне и онъ у кола, и седне край мене. Ја морамъ признати, да ме е онда нека потайна зебња обузела. Прозори одъ интова бы-ау затворени, стакла су се была јако замрзла, а ноћ е была тако мрачна, да ништа унаоколо нисамъ могла разпознати, — све е ово на мене неприятно подѣйствовало, и грознична ме страва сподадне. Ја самъ хтела мой немиръ, у колико е могуће, прикрити, саберемъ сву мою енергию и одважностъ и рекнемъ са изнуђеномъ опорочју:

„Господине, ја самъ у моимъ колима!“ (кое е значило, да онъ треба да сиђе.)

„И ја самъ у моимъ колима,“ — одговори непознати са највећомъ ладнокрвношћу.

„Али ја нисамъ научила, да се возимъ буди съ кимъ са сокака,“ одговоримъ ја опоромъ и по невољи ладнокрвно.

„Господична, та вы сте вальда и са јоштѣ већимъ друштвомъ у колима были. Сећайте се господична! Пытайте ваше памтенѣ.“

Гласъ, којимъ е мой непознати и незваный пратиоцъ ове рѣчи на мене управио, потресао ме е и дирауо ме е чудноватимъ начинемъ. Мало по мало ја се уми-

римъ. Мой незнаний сапутникъ спусти еданъ прозоръ одъ кола, и викне кочияшу: „Терај управо къ пребивалишту господичне Марсъ!“ Бичъ зазвижди, и бѣсни коньни одездише у трку.

„Садъ господине“, рекнемъ ја сасвимъ утишана и сасвимъ расположимъ гласомъ, „имаћете вальда доброту, да ми разясните ову ноћну отничарску возидбу; ерѣ вы сте ме доиста на силу одвели.“

„Мени се чини, господична, као да сте се вы мало утишали,“ рекне мой сапутникъ учтиво шалећимъ се гласомъ.

„Ја вамъ искрено кажемъ, господине, да се никадѣ нисамъ већма забринула, но садъ!“

„Ја самъ вамъ дакле толикий стра улио, да сте вальда држали за умѣстно, викати за помоћ и дозвати полицију, да ме уапси!“

„Шта вы велите! Вы се шалите!“

„Не, не! ја говоримъ сасвимъ озбиљно.“

„Ја васъ ипакъ пытамъ, господине, разясните ми, шта значи ово ноћно на силу воженѣ!“ прекинемъ му ја рѣчь, да бы само избегла нужду, увѣрити га, да самъ га ја доиста за каквогь лопова држала.

„Ја незнамъ“, одговори онъ, „шта бы вамъ ја тумлогь имао разяснити, него то, да самъ узео себи слободу, одиратити васъ до ваше куће.“

„Па гди се ја садъ налазимъ?“

„У моимъ колима.“

„А чия су ово кола?“

„Ова су кола собственостъ оногь — излизаногь капута у омнибусу!“

„Зарѣ сте вы, господине?“ Зарѣ се мы опетѣ наћосмо! Дайте ми времена, да вамъ благодаримъ — — —

„На чему? вальда зато, што самъ имао срећу, допратити васъ до куће? Тиме, што сте имали доброту, послужити се моимъ колима, тиме сте вы мене обвезали, господична моя. И ја имамъ захвалити слепомъ случаю, што самъ се съ вами сусрѣо, и што ми е дао прилику, да вамъ укажемъ едну услугу.“

„Па зарѣ сте ме вы одма познали?“ запытамъ га ја.

„Та зарѣ е могуће, непознати господичну Марсъ?“

У овоме разговору стигли смо већ до мое куће. „Зарѣ већ тако брзо,“ рекне мой пратиоцъ сажалителнимъ гласомъ.

„Ко е томе кривъ, господине, што су ваши коньни тако срзи?“

Онъ сиђе најпре съ кола, пружи ми руку, и хтео се опростити.

„Садъ съ богомъ господине, и примите по другий путь мою благодарностъ“, рекнемъ му ја, увативши већ кваку одъ капие рукомъ.

„Съ Богомъ“, рекне онъ. „Ја бы вамъ врло радо испричао повѣстницу мога излизаногь капута.“

„Ако се јоштѣ кои путь наћемо у омнибусу?“ одговоримъ му ја шалећимъ се гласомъ.

„О немојте ми говорити о омнибусу!“

„Та вы вальда нећете зактевати одъ мене обећанъ, да ми се на ономъ истомъ месту сломію кола, како бы вамъ дала прилику, да ме опеть одпратите до куће.“

„То не. Али вы бы ми вальда могли дозволити, да васъ сутра запытамъ, како вамъ се чини данашній случай.“

„Съ драге волъ.“ одговоримъ я.

„У кои сать примате посѣте?“

„У два сата.“

Мой вратаръ забринуо се, што смо се мы толико заговорили. Онъ сиђе доле съ фенѣромъ и погледа насъ обое у лице. Мой пратиоць и сапутникъ у омнибусу быше онако исто обученъ, као и онда, кадъ смо се првый путь видели, само съ томъ разликомъ, да му е сигавый капуть и плаветна марама око врата была за годину дана старія.

(свршише се).

П Р В Н Ц Е.

— Свѣтлость, то е единый и наибольій степенъ, коимъ се мѣри безконанность, кою надъ нама видимо. Славный звездочтець Хершелъ, кои сматраюћи звезде одъ 1342. величине, држи да нѣова свѣтлость треба два милиона година докъ прође овай грдный просторъ и дође до насъ. Свѣтлость за 8 минута прође просторъ одъ сунца до наше земль, кои просторъ износи на 35 милиона миля. Хершелъ далъ вели: да оне звезде после свогъ створеня 2 милиона година нису се видиле на нашей земльи, и вада бы свемогућій сада дуноу и угасіо оне удалъне звезде, о коима говоримо, нѣова светлостъ видила бы се на земльи іоште 2 милиона година, и оне бы за насъ толико іоште траяла.

— Царъ Іосифъ II. изиђе у шетню на колима, изванъ Беча, просто обученъ, и опазивши край пута старогъ едногъ офицера, понуди га, да седне съ нѣимъ у кола. Офицаръ съ благодарношћу прими понуду, и кадъ се већ посадіо, запыта га царъ, докле е пошао. „До свогъ пріятеля, кои ме е позвао на доручакъ“, одговори офицаръ. „А шта ће то тамо быти?“ запыта Іосифъ далъ. Онай му смешеши се одговори: Дедъ погодите! „Та вальда кафе?“ — Нешто выше! — „Ћуфетета? шунке?“ — „Іошть выше! и тай истый одговоръ быо е на выше пытаня, докъ найпосле царъ не дође на прасе, на кое офицаръ пріятељски главоу мане и повиче: „Погодили сте!“

— После дужегъ разговора о военнимъ дѣляма, види офицаръ да нѣговъ пратиоць добро се утаквимъ ствари ма разумева, па га запыта: Вы као да сте у войсци? а у комъ сте чину?“ Царъ садъ нѣму рекне да онъ погаѣа. „Подпоручикъ?“ — Выше! „Поручикъ?“ — Выше! „Капетанъ?“ — Іошть выше! Офицаръ е садъ реѣао све чинове, и кадъ Іосифъ и кодъ чина самогъ фелдмаршала одговори: Іошть выше! повиче офицаръ: „Та вальда нисте самъ царъ?“ на кое му Іосифъ одговори: „Погодіо си добрый старино; за твоє издржаванъ я ѣу се побринути и твоя ѣе се пензія повисити, да и ты можещъ спремити за свогъ пріятеля добаръ доручакъ.“

— Нека госпоѣа дође цару Іосифу и поднесе му просьбу ради своє парнице. „А ко сте вы?“ упыта е монархъ.

„Я самъ дворска советниковица Н.“ одговори ова гордо. — „Е па што се не обратите своу монарху?“ запыта Іосифъ упрепашѣну госпоѣу, коя се изясни да то и чиня. „Вы се варате, драга моя“, рече Іосифъ, „еръ я немамъ советниковице, но само советнике.“

— Госпа една, коя се радо хтела разстати съ мужемъ, дође къ цару, падне му предъ ноги и почне се тужити на изступленя свога мужа. „То е ружно“, одговори іой монархъ, „али се мене нетиче; обратите се на конзисторіумъ.“ Но она е држала да е стваръ садъ већ у нѣнимъ рукама и каже цару, како се мужъ нѣнъ усубуе грдити и само нѣгово величество. Аля Іосифъ іой, раменима сасжући, одговори: „И то е ружно, али то се опеть васъ нетиче“, и остави у чуду нашавшу се.

— Кадъ е царъ Іосифъ едномъ по Мапарской путовао, една већ у годинама удовица падне предъ нѣга съ молбомъ, да іой ослободи сына солдатіе, кои іой е единая подпора быо. Она почне свою молбу овако: „Добаръ данъ, господару! я ти желимъ да си здравъ; а шта ради госпоѣа майка, ели и она здрава?“ Іосифъ смешеши се рече своимъ пратиоцима: „Целога пута нико се нѣ сѣтіо мое майке, осимъ ове добре старице, зато е вера неѣе преварити.“ Онъ е човеколюбиво подигне, да іой неколико дуката и заповеди, да іой се сыйъ одпусти.

— У двору французскомъ позову цара Іосифа да се коцка, но онъ нѣе хтео. Кадъ га упытаю за узрокъ, онъ имъ одговори: „Я се никадъ не играмъ; владоць кадъ губи, то губи благо свой поданика.“

— О рекне еданъ, у воѣномъ разговорѣ о граѣанскомъ животу, — „о, да мы само подоста научены и отмѣны людій и чивута имамо!“ — Каква е опеть то чудновата желя, рекне другій; та таковы башъ имамо сувише. „Варате се“, одговори првый, „еръ да имамо доста научены людій, то небы тако много незналица было; да имамо доста отмѣны; то небы тако много звекани тако знаменита уваженія уживали; а да немамо тако мало чивута, то се небы тако много христіяни за претеранимъ интетесима одавали.“

— Кидошъ еданъ разговараюћи се съ младомъ едномъ женскомъ непрестано ю е називао „лепа моя.“ Разнѣжена овимъ пріятнымъ називанѣмъ рекне она: „Ала бы я желела, да и я о вама то казати могу.“ Зашто не, одговори онъ, та и вы можете лагати, као и я.

— Философъ еданъ упытанъ буде: коимъ е средствомъ тако много пріятељ себи набавіо, и одкудъ то быва, да онъ башъ нѣдногъ непріятеля нема? Ево овимъ правиломъ: „Све е могуће, и свакій има право.“

— Еданъ, кои е одъ другога ѣушку добыо, запытанъ буде, зашто нѣе онъ ономе ѣушку повратіо. „Зато“, одговори онъ, „што самъ размисліо: насъ е само двое, па ће таки редъ опеть на мене доѣи.“

— Младъ еданъ господичиѣ завадивши се съ любезницомъ своіомъ попрети іой, да ће онъ сва писма нѣна, коя му е писала, обелоданити. „То бы ми занста врло тешко было“, одговори ова, „еръ при свемъ томъ, што се писама моя нестидимъ, стидимъ се нѣвогъ надписа — адреса“

— Еданъ мазало, кои е себе за способногъ молера
сматрао, непрестано говорећи и величаюћи се у вешти-
ни својој, рекне едномъ познанику своме, да е радъ, да
салу своју лепо окречити даде, па да е после прекрас-
но измолуе. Овај разлюћенъ збогъ нѣговогъ тогъ не-
престаногъ брбљаня одговори му: Болѣ ће бити, измо-
луйте вы найпре салу вашу, па е текъ после подайте
окречити.

— *Неутѣшно положенѣ.* (Две госпе у црнимъ халби-
нама разговараю). „О Боже мой, я знамъ; шта то зна-
чи, изгубити доброгъ и любезногъ супруга, — па кадъ
јошть коме по несрећи црне альине тако ружно стое.“

— *Добаръ одговоръ.* Фридрихъ великій ишао е е-
дномъ у друштву са многимъ ђенералима и съ еднимъ
дворскимъ савѣтникомъ у шетню. Они наиђу случайно
на едного свештеника, кои е врло лепогъ енглескогъ ко-
ня яшио. Краль рекне на то дворскомъ савѣтнику: „Ви-
дишь ли, како се онај свештеникъ поасіо, иди бога ти,
и укроти га мало. Савѣтникъ одма послуша краля, о-
тиде къ свештенику, и рекне му: „Шта, господине, вы
яшите тако изредногъ коня, а вашъ господъ и спаситель
задовољавао се са скромнимъ магаретомъ. — „И я бы
то радо чиніо“, одговори свештеникъ оштроумно, „но
одкадъ е нѣгово величество све магарце поставило за
дворске савѣтнике, одъ тогъ времена я немогу ни едного
за мене да нађемъ.“

Лекарскій театоръ.

С е л я к ъ. Я башъ и немаримъ много, ако
и нећете моме сыну богинѣ каламити. Я на то врло ма-
ло држимъ.

Л е к а р ъ. А шта вамъ дае повода, да имате та-
ко рѣаво мнѣніе о каламѣнью богиня.

С е л я к ъ. Я то знамъ господине изъ искусства.
Ево, пре некогъ времена каламили сте сыну мога кума
богинѣ. Три дана затимъ надие дете крозь пенцерь и
сломие вратъ. Садъ е морао отаць за каламленѣ да пла-
ти, а дете е зато опеть умрло.

З а ч и н и.

(Руске пословице.)

Време свакога стигне.

Ако оѣнешъ да звоно зазвони, моращъ га повући.

Паукъ изсиса отровъ и изъ руже.

Ко неда мачки мршавогъ млека, тай мора дати ми-
шевима дебелогъ каймака.

Ласканѣ е найболя удица.

И младъ трнъ може убости.

Туђа е крвь црвена, своя топла.

За пауна нема ничега округлога, оскмъ нѣговогъ
репа.

Мала срећа рађа велике луде.

Димомъ се рой пчела непримамлюе.

Пре нещъ познати гаврана по црномъ перю, него ли
голуба по беломъ.

Човекъ е као биберь, кои уеда за езикъ, а жена е
као црны лукаць, кои неуеда само за езикъ него и за
очи.

С Т Р А Н Е Н О В О С Т И.

Т у р с к а.

Изъ Канеа пишу подъ 15. Октобромъ слѣдуюће:
„Брой людій, кои су на острову Кандіа при страо-
витомъ землѣтресу животь изгубили, износи 600 Исто
е оволико више или мањ раиѣно. 2000 кућа и магази-
на разорено е, а готово сва остала зданія необитаема су.
Равни предѣли нису толико страдали; но при свемъ мно-
га су села претворена у развалине. Европейци у Кан-
діа сви станую подъ ведримъ небомъ. Штета е неиз-
мѣрна.

Изъ Цариграда пишу подъ 26. Октобромъ слѣду-
јоће:

„Наибъ (поглаваръ) Черкеза, кои е быо у Царигра-
ду, отишао е оданде у Трапезунтъ, одкуда ће се вра-
тити у постојбину своју. Нѣму е испало за рукомъ, те
е добыо одъ едного Черкеза, кои е кодъ правительства
турскогъ у високомъ чину, помоћ одъ 1000 кеса (500000
гроша), и онъ се нада, да ће овомъ помоћу моћи при-
добыти на своју страну старе свое приврженике проти-
ву Сефер-паше. За овога т. е. Сефер-пашу, говоре, да

е са Шамиломъ ступіо у преговоре, и да е съ нѣмъ за-
ключіо нападаелный и одбранителный савезъ противъ
Русіе.

— „Осерваторе триестино“ явля, да е персіійскій по-
сланникъ имао преговоре са аустрійскимъ интернунцио-
сомъ, барономъ Прокеш-Остенемъ. Говори се, да се
ради о пошляню едного аустрійскогъ посланства у Те-
херанъ. Ферук-Канъ приволео е многе европейске офи-
цире, да ступе у персіійску войску.

Р у с і я.

У едномъ дѣлу, подъ именовъ „Москва у 1856. го-
дини“, кое е дѣло изишло на заповѣсть правительства
рускогъ, налазимо слѣдуюће описаніе гвозденогъ пута
између Петербурга и Москве:

„Пре петъ година дана отворенъ е гвозденый путь
између Петербурга и Москве, и јошть дальн петъ годи-
на дѣлиће американско друштво, кое га е начинило, при-
ходе овогъ пута са правительствомъ, а по истеченію и
овы други петъ година постаће онъ собственость пра-

вительства. Грађенъ овога пута чинъно е са највећомъ пажњомъ и брижљивошћу, и свака се могућа угодност имала при томе у виду, тако, да нѣ ни најмањ претерано, што су овај путъ назвали „великољпнимъ.“ Изумимајући неколико ђуприја и неки незнатни тешкоћа, било е грађенъ овогъ пута врло лако, будући су губерније: Петробуржка, Новгородска, Тверска и Московска сасвимъ равне. Темелно израђене шине (испученый гвозденыи трагъ, по коме се точкови обрћу) леже на дво-струнимъ гредама. Сви су готово пристани (дворишта Ваггобфе) праве палате и архитектонични (зидарски) епо-меници, какви се ретко у којој другој држави налазе. Кола су начинѣна по образцима американскимъ: у сва-кимъ колима има 40—50 угодны седништа, и преко среде кола налази се еданъ ходнигъ за угодностъ путника. Москва одстои одъ Петробурга 500 врстѣй, и овај се грднѣй просторъ прелази за 22 сата, кое износи 6 миља за еданъ сатъ. Но треба при томе знати, да рускѣй пут-никъ неће никако да се одрече свои навикнуты угодно-стѣй; онъ мора сирѣчь имати свой доручакъ, другѣй до-ручакъ, ручакъ, вечеру и чай; и за сваку одъ овы за-кускѣй дае се путнику по сата рока. За 24 сата, т. е. за едагъ данъ иду гвоздена кола само еданпутъ у Мо-скву и натрагъ (разуме се по себи, да се невраћаю она иста кола, него друга, будући има 2 пута, еданъ за пу-тованѣ изъ Петробурга у Москву, а другѣй за путованѣ изъ Москве у Петробургъ). Одъ Петробурга па до Тве-ра предѣль е врло суморногъ изгледа и готово пустъ, и текъ гдигди види се по една опала селячка колеба. Текъ у околини Москве постае предѣль мало живльѣй и населѣни и показую се ясни знаци развѣяюће се обра-зованости.

ФРАНЦУСКА.

Писма изъ Париза одъ 30. Октября доносе намъ ра-зне вѣсти. Тако веле они, да се у то време разносио по Паризу гласъ о промѣни министерства. Но засадъ ће по заповѣсти цара Наполеона остати јоштъ сви ми-нистри, па и самъ Валевскѣй, на своимъ мѣстима. — Го-вори се, да е францускѣй посланикъ при енглескомъ дво-ру г. Персинъ, добыо одъ свога двора, блага и приа-тельска пуномоћства и налоге, но да при свемъ томъ францускѣй дворъ немисли озбиля, оканути се плана ру-ско-францускогъ савеза; а и у Лондону зна се све потан-ко, шта се у Паризу ради.

„Ендепандансъ“ явля, да е увеселително путовањ у Фонтенбло одказано, да ће се царъ единако у Сен-Клуду бавити, и да ће оданде само у Паризъ ићи. Ово е одъ доста велике важности; према е овај намѣрнѣй путъ, кога се садъ царъ окануо, имао за цѣль само уве-селяванѣ, то е ипакъ ово одустаанѣ цара Наполеона у са-данѣмъ околностима, безъ сваке причине, одъ знатне по-литичке важности; ерь у томе лежи ясанъ доказъ, да како унутрашнѣ станѣ земль, тако и одношаи са иностран-ствомъ сву дѣлательностъ цареву зактеваю и нѣгово присуство преко нужнымъ чине.

У Паризу быаше се разнео еданъ гласъ, о коме се и на другимъ мѣстима већъ зуцало. Говорило се си-

рѣчь, да е Француска збогъ противльнѣ Енглеске и Аустрије одустала одъ плана, да се састави другѣй кон-гресъ сила у Паризу. Све распри и неприлике, кое су у источномъ питању остале неуклонѣне, имаће се си-рѣчь у самоме Цариграду разправити, и то преко осо-биты комисаръ. Но и ова последня вѣсть већъ е по-томе невѣроватна, што Цариградъ, у коме се толики ту-ђи супротни упливи боре, не бы быо удесно мѣсто за разправлянѣ расприј, и потоме е на свакој начинъ по-лезнѣ, да се ове прѣвину путемъ дипломатске преписке.

НЕАПОЛЬСКА.

Писма изъ Рима являю, да папа савъ свой личнѣй упливъ кодъ двора неапольскогъ обраћа на то, да скло-ни краля Фердинанда на попуштанѣ према зактеванѣма западны сила. И садъ се у францускимъ новинама нала-зи вѣсть, да е краля Фердинандъ, слѣдујући папиномъ савѣту, млого лица помиловао, и да ће се списакъ овы помилованы политички преступника скорымъ обнародо-вати.

Последнѣ вѣсти о неапольскомъ питању доноси намъ телеграфска една депеша изъ Лондона, коя гласи:

„Неапольско питањ дошло е већъ близу края, и то повольнога. Краля ће Фердинандъ, безъ икаквогъ страногъ намораванѣ, издати такве наредбе и мѣре, кое ће побудити общѣе одобренѣ. Сва е прилика, да ће се ова вѣсть подпуно обистинити.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕНЕШЕ.

У Паризу 4. Новембра.

„Пей“ подъ данашнѣмъ даномъ явля, да се неће допустити, да француска капиталы участвую у предузе-ћу руски гвоздени путова.

„Верите“ пише; да е неапольскѣй посланикъ при францускомъ двору, марки Антонини отишао изъ Пари-за у Брисель. Напротивъ „Журналъ де Деба“ явля, да се онъ јоштъ у Паризу налази

У Ници 31. Октября.

Една руска царна фрегата бацила е юче ленгере у Вила Франки, почемъ е поздравила тврдиню и заставу сардинску, кои јој е поздравъ враћенъ.

У Турину 1. Новембра.

Графъ Нигри наименованъ е за министра кралѣв-скогъ дома.

У Паризу 3. Новембра.

По едной вѣсти изъ Мадрида одъ 1. Новембра я-вляю тамошнѣ званичне новине, да е обсадно станѣ у Шпанѣи уквнито.

„Епока“ вели, да нѣ истина, да е правительство по-звало кралъицу Христину, да се поврати опетъ у Шпа-нию.

О Г Л А С И

(1—3) Ради исплате дугова Кресте Радишића рабаціе изъ Шабца, у слѣдству рѣшенія судейскогъ, продаваће се истога Кресте непокретна добра у вароши овой налазећа се. Добра та нѣгова есу плацъ съ кућомъ, постоећий у долњемъ шору ове вароши, кои съ лица ширине 6 фатій, а дужине 57 фатій има, и све т. е. плацъ и кућа одъ дрвеногъ матеріала у 25 цесарскій оцѣнѣно е. Продая овы добра извршиће се на месту у овдашней вароши путемъ явне тридневнѣ 22. 23. и 24. овогъ месеца држати се имаюће лицитаціе, и добра оное уступи, кои на трећей и последьей, после подне у 4 сата по европски заключити се имаюћей, за такова найвећу цѣну обећа и новце у готовомъ одма положио буде. Продаю овы добра дакле настояћимъ Началничество Окруж. Шабачкогъ обзнаное цѣломъ жительство нашегъ отечества съ тимъ да свакій онай, кои бы волю имай означена добра купити, у одреѣне дане на лицитацію дође.

№ 5800. Издано одъ стране Началничества Окр. Шабачкогъ. 1. Ноембра 1856. у Шабцу.

(1—3) Поради исплате дугова Живана Јовановића изъ Шабца, незнано куда у светъ одбегшегъ, продаваће се нѣгово иманѣ у наслѣдіе иза умрлогъ му отца заоставше, сирѣчь половина куће, подъ којомъ цѣлый плацъ съ лица ширине 8 фатій 3 шуха и 9 цолий; и дужине 55 фатій и 4 шуха има, и на комъ плацу поредъ куће и една меана на лицу чаршиѣ све одъ старогъ и већъ трулогъ матеріала постои, — све, сирѣчь цѣлый плацъ съ означенимъ бивама у 200 цес. оцѣнѣно. Продая овы добра извршиће се на месту у овдашней вароши путемъ явне тридневнѣ 26. 27. и 28. овогъ месеца држати се имаюће лицитаціе, и добра ће се оное уступити, кои на трећей и последьей лицитаціи после подне у 4 сата по европски заключити се имаюћей, за такова найвећу цѣну обећа и новце у готову одма положи. Продаю овы добра дакле на стоећимъ Началничество Окр. Шабачкогъ обзнаное цѣломъ жительство отечества нашегъ съ тимъ, да свакій онай, кои бы волю имао вопросна до-

бра купити, у свое време амо дође и лицитаціи у одреѣне дане присутствуе.

№ 6848. Издано одъ стране Началничества Окружія Шабачкогъ. 1. Ноембра 1856. у Шабцу.

(1—3) На друму крагуевачкомъ, између тако зване камене ћуприѣ и споменика, до тоскине воденице лежећа меана са двома собама, еднимъ амурлукомъ, фуруномъ за печенѣ леба, подрумомъ, аромъ и едномъ баштомъ одъ 4 плуга землѣ, и у којой и буваръ има, за продаю е изъ слободне руке. Кои има волю купити е, нека се погодбе ради обрати на г. Голуба Петровића пензионираногъ Совѣтника на терезіама.

Подписани узимаю честь явити почитаемомъ публикуму, да су свою лончарску трговину досада у дућану Г. А. Симића постоявщю преместили у дућанъ Ђ. Т. Ђорђевића, спроћу владичине кафане, подъ шилтомъ „кодъ Княза Менчикова.“

У Београду 2. Нов. 1856.

Браћа Исаниловићи
Лончарски трговци.

ПРОМЕНА ОБИТАЛИШТА.

Подписана, коя самъ свою трговину женскогъ накита имала у кући господина Попечителя С. Марковића преселила самъ се одъ Митровадне у кућу госп. Магдалене Караянкове прекопута трговине кодъ Душана. Благодарѣни на доякошнѣмъ поверени како овдашнѣмъ тако и страны госпоя, узимаю слободу препоручити мою ново снабдѣвену трговину женскогъ накита, имено: свакояки евилены шешира, капа, коафира и шмизета, по найновіемъ вкусу и по наймереніей цени. — Исто тако кодъ мене се могу прошле моде шешири по-

найновіемъ вкусу престроити за 1 фор. сребра.

Равнимъ начиномъ примаю и девойке на науку у истомъ послу.

ТЕРЕЗИЯ ШТОЛЦЪ
Модисткиня.

ДОБРЕ МОРУНЕ

Долеименовани препоручую почитаемой публики скоро набавлѣну изъ Русіе рибу, моруну, слану, одъ првогъ квалитета.

Браћа БОЖИЊИ
(2—3) на Сави.

(3—3) Овимъ свакоме, кога се тиче, на знанѣ даемъ, да е Петаръ Л. Вельковићъ, кога самъ я одъ малена одранио и очувао, и кои е кодъ мене у кући быо и у трговини слушао ме, одъ мене іошть 2. Септембра тек. г. по писмену, кое е Славнимъ Судомъ Окружія Пожаревачкогъ 7. Септемб. 1856. год. № 11.374. потврѣено, савсимъ оделѣнѣ, одвоенѣ и изъ мое куће изишао, па сада за себе живи, и никакве више мешавине самномъ и моимъ кућанима нема; кое обявлююћи свакоме, являю, да я за Петра ништа како досадъ тако и одсадъ плаћати нећу, и нека му нико на мое име ништа недае, почемъ онъ за себе живи, и за себе ће самъ радити.

У Пожаревцу 22. Октобра 1856.

ЛАЛКО ВЕЛКОВИЊЪ.

Стецишта се отвараю:

1. При Суду Окр. Пожаревачкогъ надъ иманѣмъ поч. Мите Стоянчевића изъ Дубравице, 12. Децембра.

2. При Суду Окр. Краинскогъ надъ иманѣмъ поч. Милована Илића изъ Копривнице, до 28. Ноембра.

3. При Суду Окр. Алексин. надъ иманѣмъ некуда одбетшегъ Міяила Гаспоровића рабаціе изъ Алексинца, до 23. Ноембра.

Продаваће се на лицитаціи:

У Београду плацъ Нисима I. Падро, еврея, на коме плацу постои дућанъ са 4 магазе и подрумомъ на сводѣ одъ тврдогъ матеріала, 10. 11. и 12. Децембра.

Алекса Николићъ — Грбавчанинъ изъ Ягодине проглашенъ е надлежнимъ судомъ за сѣумашедшегъ.